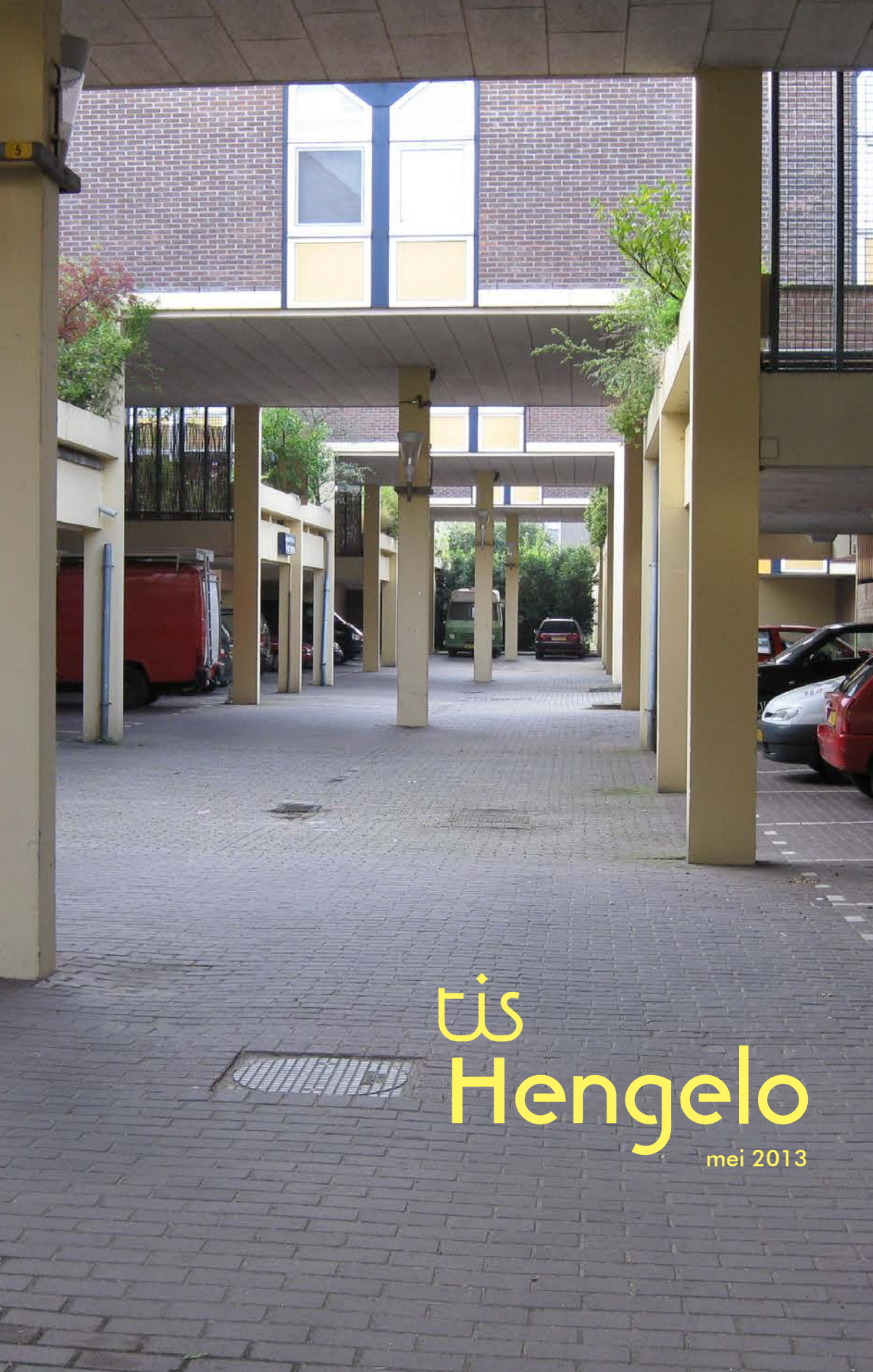

tis
Hengelo
mei 2013

tis Hengelo
mei 2013

Ambassade van Bukistan, Hengelo
2013

Inhoud

Wim van Broekhoven - Wraak in de Kasbah	5
Ton Overtoom en Hermien Embsen presenteren:	
Maria da Graça Cabral Oliveira de Andrade	11
Marijke Agterbosch - Kleurrijk	15
Steef Brüggemann - Het Huis	16
Bennie Sieverink - Het Zoalt / Het Zout	20

Wim van Broekhoven

Wraak in de Kasbah

Nooit heb ik kasbahs in de Nabije Oriënt bezocht. Ik heb wel intens genoten van beschrijvingen daarvan, bijvoorbeeld door Marcellus Emants en Gustave Flaubert. Al lezend ontstond onweerstaanbaar het gevoel dat ik daar best wel eens iets mee te maken kon hebben. Die geur van geroosterd schapevlees, knesperende zonnebloempitjes onder je voeten, glaasjes muntthee in de souk. Gedar van mannen in djellaba's rond kruiken op hun hoofd torsende gesluierde vrouwen. En flarden Arabische muziek die meteen maakten dat ik al die moderne jazz toch eigenlijk maar niks vond.

Maar het kwam er niet van. Ik draaide soms een jengelend bandje van Fairuz en ging af en toe eens Tunesisch eten. Ook heb ik, ik geloof in Genua, eens een achterbuurt betreden die wel iets van een kasbah had, maar na de derde hoek versperde een vervaarlijk grommende hond met vers bloed op zijn kaken mij de weg. Noord-Afrikanen op de Zuid-Franse stranden verkochten ook nauwelijks iets dat het Kasbah-gevoel bij mij opriep.

Maar ineens wóónden wij in de Kasbah. Niet in Oran, of Tanger, maar gewoon in Hengelo, Overijssel.

Niets vermoedend, had ik hier een nieuwe baan geaccepteerd. Echter, architect Piet Blom had een paar jaar daarvoor zijn baanbrekende ideeën over modern wonen blijkbaar als een tweede Brugman aan het stadsbestuur voorgelegd, want met algemene stemmen was toen besloten dat met het Nieuwe Wonen nergens beter dan juist in deze nijvere gemeente begonnen kon worden. Weliswaar was er tijdens de bouw drastisch op de kosten bezuinigd, doch elke nieuwkomer werd op straffe van een dwangsom gesommeerd zich in dit futurama te vestigen.

Tijdens de vrijwel op militaire leest geschoeide rondleiding voor aanstaande bewoners, begrepen wij dat de wooneenheden in dit complex op palen stonden, als het ware speels om en om tegen elkaar geschakeld lagen, en alle voorzien waren van een dusdanige dak- annex plafondconstructie, dat de woonkamer modern gedomineerd werd door een hoog inpandig bordes, waar vanaf men zich bijvoorbeeld, zei de schriële rondleidster, via een zelf te bekostigen simpele glijbaan zó in een ook niet standaard bijgeleverd plastic kinderbadje kon begeven. Tevens bemerkten wij in de door ons spontaan geselecteerde woning met balkon op het zuiden een manshoog gat in de buitenmuur, waaraan nukkige gemeentearbeiders nog een aantal dagen noest hebben moeten werken, alvorens

wij daadwerkelijk onze nieuwe woonst konden betrekken.

In het gebruik bleek het in al deze huizen ontstellend te tochten, dus vrijwel niet warm te stoken, zodat, naar ik aannam, wel geen sterveling hier ooit de droom van een overdekt privé zwembad zou realiseren. Bovendien waren ze gehorig, buitensporig gehorig. Niettemin organiseerde de ondertussen danig met het hele geval in haar maag zittende gemeente elke week vanuit vrijwel alle streken van het land een gratis excursie per luxe touringcar naar haar enige bezienswaardigheid, bedoeld zowel voor potentieel toekomstige bewoners, alsook voor beginnende architecten en aankomende kunsthistorici.

Heel Hengelo, en in het bijzonder de doodnormale nieuwbouwwijk te midden waarvan deze kasbah prijkte, omringde het complex met een muur van wantrouwen. Verhalen over incest, orgieën, drugs- en drankgelagen deden koortsachtig de ronde. De politie patrouilleerde met grote frequentie en op alles voorbereid in gepantserde DAF-jes. De ter stede geboren en getogen jeugd werd daarentegen meer dan oogluikend toegestaan er in de vroege avonduren zoveel mogelijk ruitjes in te gooien.

Niets van dit alles deerde echter de ware Kasbahbewoners: een mondjesmaat groeiend aantal trouwe pioniers. Volgens Blom was de les uit oude tijden, en daardoor de norm voor het wonen van de toekomst: saamhorigheid. Dus werd er, als het weer dit maar even toeliet, door deze die-hards 's zondagsmiddags op het centraal ontworpen grasveldje gezamenlijk gepicknickt. Ook werd, na ampel beraad, en na ontvangst van een nogal mager uitgevallen gemeentelijke subsidie, de zogenaamde 'Kasbah-ladder' aangeschaft: zo'n aluminium uitschuifding van de Hubo. Hierdoor kon, na grondige legitimatie, intekening op een wachtlijst en het betalen van een vrij hoge borgsom, eenieder ten slotte in zijn eigen verblijven de broodnodige vertimmeringen doorvoeren, teneinde de dramatisch hoge stookkosten tot een aanvaardbaarder niveau terug te dringen. Daarnaast ontstond er een nogal inteelterige bridge- annex klaverjasclub.

Nu ja, de kale huur viel eigenlijk wel mee, de omgeving was mooi, de lucht niet al te zeer vervuild, en het wonen in een huis op palen gaf toch éinigermate het idee van: na ons de zondvloed. Dus als de straaljagers van de vliegbasis Twente weer eens akelig laag overvlogen, ging je er maar vanuit dat er pas ná jouw verhuizing hier in de buurt eentje zou neerstorten.

Nee, de werkelijke ellende begon met de nieuwe buurman.

Ineens was hij er: lange, slierterige haren, een vervaalde en hevig gescheurde spijkerbroek, en zo'n T-shirt dat zijn vorm vanwege het vele erin opgedroogde zweet voor jaren bewaart. Ook hield hij een hond, een Duitse herder, aan het uitlaten waarvan hij een hekel scheen te hebben.

Want terwijl wij in onze uiteindelijk min of meer bewoonbaar geraakte

vertrekken naar Vivaldi luisterden, van onze Campari-soda's nipten, en ieder een boek van Virginia Woolf lazen, hoorden wij hoe naast ons de deur van het balkon op het noorden werd opengesmeten, zagen we een hond naar buiten worden getrapt, en hoorden en zagen wij hoe de deur met een klap weer werd gesloten.

In zijn eentje op dat, het moet gezegd, verrassend grote balkon jankte het beest even naargeestig naar de sterren, en draaide vervolgens een waarschijnlijk stinkende, maar zeker van formidabele omvang zijnde drol. Krabbend aan de deur vroeg hij daarna de aandacht van zijn baasje, die hem na een tijdje met een snauw weer binnenliet.

Och, 'n enkele hondedrol, zeker geen dierenvriend. Maar dit arcadische tafereel, zo bleek, herhaalde zich dag in, dag uit. Het balkon geleet weldra een kraterlandschap.

En was dit nog maar alles geweest. Maar nee, de naar wij aannamen in de gezondheidszorg werkzame freak schafte zich weldra een wel zéér eigentijdse geluidsinstallatie aan. Op zekere avond ramden ineens de Rolling Stones door onze muren.

Ach, U zult zeggen: de Stones: *Yesterdays Papers, I Can't Get No Satisfaction*: een beetje te lange haren, een vrij simpele beat, maar altijd toch nog heel wat beter dan Vader Abraham of Tante Leen.

Maar godverdomme: úren achter mekaar steeds dezelfde platen! Hoe wij onze boxen ook tegen onze dus ook zijn muren plaatsten, en uit volle macht Vivaldi en Tartini en Corelli en Scarlatti tegen hem in lieten razen: onverdroten klonk boven alles uit: *Route 66, Angie, The Fortune Teller* en hoe al die waanzin verder ook moge heten.

Gèk werden we ervan. We lazen niet meer. We sliepen niet meer. Campari konden we niet meer door onze strot krijgen. De Kasbah-supermarkt ging failliet. De plaatselijke jeugd hield officiële kampioenschappen ruitjes ingooien. En die Stones maar blèren. En die hond maar schijten.

Toen rees in ons dat simpele plan. Wraak! Wraak!! Wraak in de Kasbah!!! Wat een opluchting. En het beloofde allemaal zo simpel te worden.

Wij betaalden, na ons gelegitimeerd te hebben, de borgsom, en kregen te horen dat we de Kasbah-ladder de komende zaterdag konden gebruiken.

Na nog vier lange, lange avonden, de kiezen op elkaar geklemd, de terreur van de Stones en de hond te hebben ondergaan, haalde ik op de beslissende dag in alle vroegte de ladder op en stelde die strategisch op ons balkon op. Rond het middaguur kochten we bij een slager in de stad een grote Vocking leverworst en bij de voordeeldrogist tegenover het stadhuis twee onsjes rattekruid. Het was nog een heel gemeng.

Bij het invallen van de duisternis schalde *Sympathy For The Devil* weer op volle kracht door onze woonst. Ik schoot mijn gypjes aan en telde

geconcentreerd mee. Precies toen dit nummer voor de veertiende keer aanving, sloop ik naar ons balkon.

Via de gereedstaande ladder geraakte ik zonder enige moeite op het dak. Levensgevaar trotserend, hees ik mij dakpan voor dakpan omhoog. Over de nok kroop ik voorzichtig naar het dak van de buurman, dat wel leek te golven onder het geweld van die Rolling Stones.

Ik liet mij voorzichtig naar beneden glijden tot mijn voeten steun vonden in de afvoergoot pal boven de stinkende smurrie op zijn balkon. Zo voorzichtig mogelijk dropte ik de worst. Mij verkneukelend om wat er verder nog ging komen, vlijde ik mij, zachtjes Tartini neuriënd, in een soort van hangzit en staarde vol bewondering naar de sterrenpracht.

Gelukkig duurde het niet lang voor Hermann, zoals we de hond impulsief genoemd hadden, naar buiten werd getrapt. Hij wou al naargeestig naar diezelfde sterren gaan janken, toen hij de worst in de smiezen kreeg. In plaats van zijn drol te draaien, slobberde hij de lekkernij in twee happen naar binnen. Toen draaide hij zich om en drukte alsnog een vreselijke drol, gelukkig zijn laatste. Met een rare zucht zakte hij slap in elkaar. Binnen denderden de Stones onverdroten verder.

Zoals afgesproken waarschuwde ik nu mijn vrouw door middel van het gooien van enkele suikerklontjes tegen ons raam. Ik klauterde wat stijfjes terug naar de afvoergoot boven óns balkon, en zij reikte mij via de ladder laarzen, wat spijkers, vier gigantische ijzeren boekenplanksteunen, een hamer, een beitel, een paar stukken katapultelastiek en een groot mes.

Hiermee gewapend klauterde ik weer terug naar mijn vorige positie. Ik trok de laarzen aan, omklemde het mes en de andere attributen krampachtig en liet mij langzaam op buurmans balkon zakken.

Met één snee had ik de buik van het monster opengereten. Zijn organen en toekomstige drollen dwarrelden tussen zijn half versteende excrementen.

Exact op het ritme van *Don't Play With Me, 'Cause You Play With Fire* timmerend, bevestigde ik met de spijkers eerst twee ijzeren steunhaken op functionele hoogten in de linkersponning van de balkondeur, en daarna een haak halverwege de boven- en een haak halverwege de onderkant aan de linkerzijde van de balkondeur zelf. Met de stukken katapultelastiek bond ik vervolgens het hondelijk aan de poten, de open buik naar de deur toe, stevig aan die haken.

Terwijl mijn vrouw vanachter ons raam applausbewegingen mimeerde, trok ik snel het tevens meegezeulde Zorro-masker voor mijn ogen, krabde even treiterend tegen het raam, greep het monster in zijn flanken, sloop, steeds heftiger sjoerend, vier passen schuin naar achteren en stelde mij toen in de krijgshouding achter Hermanns brede rug onzichtbaar op. Een vorstelijk gezicht.

Daar zwaaide de deur open, de bekende snauw weerklonk, doch 's buurmans neus zat prompt hopeloos verward in de geheel volgens een oude natuurkundewet met grote kracht op hem toegesuisde wijd opengesperde pens

van zijn trouwe viervoeter.

Op dat verrukkelijke moment schreeuwde ik, zo hard als ik maar kon om toch vooral boven het geluid van de Stones uit te komen: 'WRRAAAAK!!' en stootte met al mijn kracht het nog bloederige mes tussen zijn eigenlijk verrassend smalle ribben. Hij zakte als een zoutzak in elkaar.

Ik stapte over hem heen naar binnen, zette resoluut de pick-up af, en ging de voordeur openen. Mijn vrouw kwam al aangesneld, zij had zich uiteraard in een passend sexy jurkje gehuld om mij van ganser harte ter wille te zijn.

Maar ik suste haar enthousiasme: er viel nog veel te doen. Ik begon het lijk van de buurman vakkundig open te rijten. De ingewanden en organen gooide ik op het balkon. Wat een genot was het, dat leeggehaalde karkas smakelijk te vullen met al die eerst met hamer en beitel compleet aan gruzelementen geslagen grijsgedraaide platen van die ellendige Rolling Stones! Het waren er zóveel, dat hij uiteindelijk decent begraven lag onder een stapel dofglimmend jeugdsentiment.

De installatie ruïneren was verder kinderspel. De pakken hondebrokken strooiden we leeg in zijn slaapkamer. Met alle macht scheten we, zoveel als we maar konden, bovenop zijn op een woeste hoop gegooide kleren en verwijfde ondergoed. Zijn flessen drank keilden we op het balkon in stukken. Moet ik nog verder gaan?

'U moet alles waarheidsgetrouw vermelden, en dan gelieve U het proces-verbaal op de titelpagina te signeren.'

'Goed, we strooiden uit de baldadig opengescheurde pakken zijn havermout door de keuken, we zaaiden zijn ongepelde rijst, zijn gierst en zijn gort in de gang, en we spoelden zijn eikeltjeskoffie door de wc. En ja, als U het per se allemaal wilt weten: we spreidden zijn gelukkig kraakheldere verplegersjassen uit op de vloer van zijn hoog inpandig bordes, kleedden ons snel uit en paarden daarop als beesten. Ik weet niet precies meer of we dat nu vier of vijf keer deden...'

'Ach, dat lijkt mij van wat minder belang. Maar toen?'

'Toen zijn we gewoon naar huis gegaan. We hebben een douche genomen, ons weer netjes aangekleed, een glaasje Campari-soda ingeschonken en de *Vier jaargetijden* van Vivaldi op normaal volume opgezet. Nippend en luisterend en stillletjes nagenietend hebben we toen rustig zitten wachten op wat er zou gaan gebeuren.

Er gebeurde echter niets, dus we zijn na een tijdje maar naar bed gegaan. We werden zondagmiddag pas laat wakker. Hierdoor kregen we, bij het terugbrengen van de Kasbah-ladder, wegens ernstige overschrijding van de gebruikslimiet weliswaar slechts de helft van de borgsom gerestitueerd, doch daar stond tegenover dat wij, door ons onopvallend tussen een zojuist gearriveerde excursiegroep te begeven, nog een uurtje onbevangen konden genieten van de stug picknickende pioniers.

Pas dinsdagmiddag arriveerden de rechercheurs in de woning naast de onze.’
‘En hoeveel jaar heeft dit grapje U gekost?’

‘Dat is het nu juist, mijn vrouw en ik bleken totaal niet tot de verdachten te behoren! We hebben er jarenlang over gesproken – wat is dat nu voor een wraak, als er buiten ons niemand het fijne van weet? Het hoe, het wat, het wie en het waarom, daar gaat het toch immers altijd weer om? Het werd voor ons een obsessie, en het doet werkelijk méér dan goed dit alles nu eindelijk eens aan de grote klok te kunnen hangen.’

‘Maar meneer de schrijver, dit alles is nu toch al hogelijk verjaard?’

‘Natuurlijk beste lezer, anders zou ik het U hier toch nog steeds niet hebben kunnen vertellen?’

Ton Overtoom en Hermien Embsen presenteren:

Maria da Graça Cabral Oliveira de Andrade

Jaren terug kwam ze uit Portugal naar Nederland en ze woont en werkt nu al weer lange tijd in Hengelo. Misschien heb je nog nooit van haar gehoord, maar haar werk heb je zeker al wel gezien.

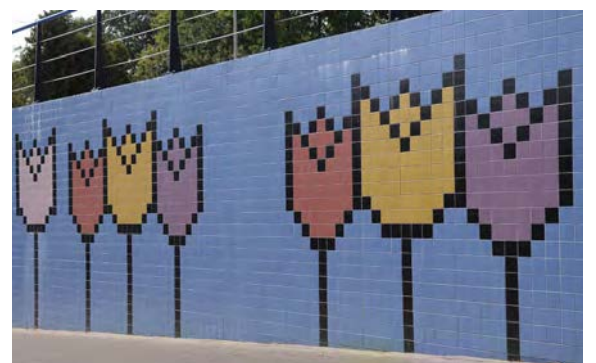
Als je door de stad trekt, ontdek je overal haar vrolijkheid en kleur.

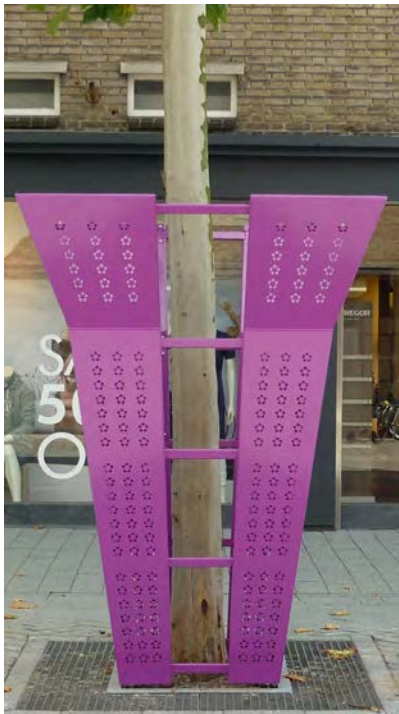
Graça maakt de zon uit het zuiden zichtbaar in tunnels, op bruggen en paden. Wie kent niet haar *Vaas XXL* in de Molenstraat of de *Grote fietsen* die de omheining vormen van de bewaakte fietsenstalling aan de Kloosterhof. Of ziet U elke dag de 'zon' opkomen in de fietstunnel parallel aan de A1? De *Slangenbrug* in de wijk Slangenbeek is uitgegroeid tot een bij ieder bekend landmark. Verdere werken zijn de *Tulpentunnel*, de *Fietstunnel* bij de Europalaan, de *Zuurstokbrug* en de bijzondere bestrating en bruggen die Hengelose beken weer zichtbaar maken.

Met haar optimistische vervreemding en haar symboliek laat ze ons als inwoners of bezoekers anders naar de omgeving kijken. Graça houdt er van om mensen blij te maken in een omgeving die uitnodigt tot associatie en interactie en dat lukt haar keer op keer.

Marijke Agterbosch

Kleurrijk

Mijn kledingkast herbergt een verzameling aan culturen. Een fez uit Anatoli uit midden-Turkije. Een chalwar uit Oost-Turkije. Een zijden broek uit India, een knipmuts uit Markelo, een folklorejurk uit Tirol, wijde rokken, wollen truitjes, onbedrukte T-shirts. Een rood linnen mantelpakje. Hoeden, petten, mutsen, (hoofd)doeken in allerlei kleuren. Een originele Trachten jurk uit Wenen. Laarzen, gekleurde winter- en zomerschoenen. Regenschoenen.

Bij de trapopgang hangen mijn tassen van handformaat tot heupgrootte, waaronder een buideltas uit Istanbul met geborduurde kraaltjes in de vorm van een moskee. Een van de mooiste handtasjes komt van een overleden Joodse professor uit Jeruzalem. Het zwarte tasje ligt zwaar in de hand en blinkt van de kraaltjes en Swarovskisteentjes. Aan de muur in mijn woonkamer hangen twee tassen uit Marokko met koordjes, kraaltjes en belletjes.

Ook beschik ik over een klein leren tasje met het originele Swastikateken erop geborduurd. Dit 'heilige' teken was al in de derde eeuw voor de nieuwe jaartelling bekend. Het Duitse hakenkruis wijkt af van de originele vorm, doordat de rechtehoekige armen van het kruis een kwartslag zijn gedraaid. Ik draag dit tasje niet meer, omdat mensen negatief reageren op het Swastikateken, dat van oorsprong welzijn en voorspoed betekent.

Een andere muur in de kamer hangt vol halskettingen met kralen van glas, hout, plastic of vilt. Oorbellen en ringen liggen in een letterbak in mijn kledingkast. Ook in mijn tuinhuis hangt kleding aan een rek. Soms improviseer ik met stangen een nieuw rek. In de tuin hang ik zomers kleding met kleurige bloem- of diermotieven. Bij mijn buitenverblijf in het bos hangt een T-shirt aan de boom waarop een tijgerkop is.

Ik snuffel graag in de kledingbergen op het Waterlooplein of de Noordermarkt. Stadsnomaden knikken mij vaak vriendelijk toe als ik met kledingtassen aan het stuur door Amsterdam fiets. In Hengelo roepen groepsjongeren geregeld 'het is geen carnaval' als ze mijn afwijkend kleedgedrag zien. Een keer per jaar doe ik mee aan de Esreinmarkt. Daar verkoop ik een deel van mijn kleding, zodat de kringloop zich voortzet.

Kleding blijft een feest voor mij waar ik nog lang van wil genieten.

Steeff Brüggenmann

Het Huis

Wij kochten.

Wat er te huur was in 1959 kon je karakteriseren als smerige krochten tegen woekerprijzen. Je gaat je huwelijk niet beginnen in zulke omstandigheden.

‘Maar man, dan koop je toch,’ zei Bertus. ‘Tuty heeft geld.’ ‘Ja maar ik wil niet leven van Tuty’s geld.’

‘Onzin,’ zei Bertus, ‘jullie doen het samen. Tuty stort een bepaald bedrag en jij neemt voor de rest een hypotheek. Dat werkt prima.’

Dus kopen, zoeken naar een geschikt pand. Vonden we. Een bovenwoning in twee lagen, een voorloper van de latere maisonnette. Die bovenverdieping bestaande uit twee kamers, was uitermate geschikt voor onderverhuur en aldus de beste garantie voor aflossing van de hypotheek. Het zag er prima uit.

Mis. Vanwege de regeltjes en de rest. De gemeente had bepaald dat trouwlustigen die een woning kochten, een vergunning voor een vierkamerwoning konden krijgen, wanneer zij gezamenlijk zestig jaar waren; maar waren zij gezamenlijk zeventig jaar, dan mocht het appartement slechts drie kamers bevatten. Op de vraag naar het waarom van deze maatregel was het antwoord het te verwachten aantal nakomelingen. ‘En Charlie Chaplin dan?’ vroeg ik.

‘Meneer,’ zei de ambtenaar, ‘nu moet U niet beledigend worden.’

Ik belde de chef van de vergunningen. Ja meneer, Uw aanvraag ligt nu veertien dagen op mijn bureau. O, dan had dat dertien dagen geleden afgehandeld kunnen zijn.

Zulke dingen zeg je niet tegen hooggeplaatste ambtenaren, maar ja, je flapt er wel eens wat uit. Uiteraard werd er afwijzend beschikt.

Ja wat moet je dan. Je stapt naar een jou bekende makelaar en zegt: ‘Lever mij een vierkamerwoning met vergunning, want ik heb het bij de ambtenaren volledig verbruikt.’

Binnen een paar weken was het rond: een vierkamerflat op de vierde woonlaag. Een nadeel, geen lift. Dat werd dus trappen lopen.

Onze kinderen zijn er geboren. We sjouwden met baby’s, kinderwagens, reiswiegen en wandelwagentjes trap op trap af, en koesterden een diepverborgen wens naar iets lager bij de grond met hoogstens een bescheiden trapje naar een bovenverdieping. Dat kwam er dan ook, flat verkocht, doorzonrijtjeshuis aangeschaft, later in het oosten des lands een tweedereenkapper.

Alles ging in dezelfde regelmaat en cadans. En dan begint er bij mannen zo rond hun veertigste wat te kriebelen. Er werd bewust gesolliciteerd in twee richtingen, een forse stap hoger in de huidige professie en iets in het openbaar bestuur. Na een vijftal jaren van vergeefse pogingen was de ambitie behoorlijk bekoeld. Een nieuw doel werd gezocht: je definitief vestigen en daarbij hoort Het Huis. Een huis waarin je samen oud wilt worden, geen heistersteisterend trappenlopen meer, een omgeving die prettig aanvoelt, voldoende ruimte zowel binnen als buiten, kortom een huis dat als een weldadige ruime jas om je heen zit.

Een jonge makelaar kreeg de opdracht: zoek een huis met alle noodzakelijke functies op de begane grond, op een goede locatie, binnen een straal van 20 kilometer van de werkplek en niet meer dan drie ton.

Het jongmens was niet bijster gelukkig met die opdracht, maar vrij vlot vond hij een pand dat aan de voorwaarden voldeed: een ruime semi-bungalow. Op de begane grond een woonkamer met open keuken, totaal oppervlak 49 vierkante meter, master bedroom, badkamer, apart toilet en twee kleinere kamers. Op de verdieping twee zeer ruime vertrekken voor onze twee spruiten, die binnen een paar maanden aan hun beroepsopleiding zouden beginnen. Het geheel was gebouwd in de stijl van een Twentse boerderij en lag met voor-, zij- en zeer ruime achtertuin en forse aangebouwde garage, op een perceel van ruim vijfhonderd vierkante meter.

Dat werd het, maar er moest heel wat gebeuren voor het een ruime jas zou zijn. De prijs was pittig, de bijkomende kosten evenzeer. En dus werd de huidige woonstee te koop gezet, de opbrengst viel mee en met een hypotheek van een ton zou het waarachtig wel gaan. Een vergelijking wees de toenmalige Rijkspostspaarbank aan als de voordeligste.

‘Meneer,’ zei de figuur aan het andere eind van de telefoon, ‘waarom neemt U geen twee ton.’ ‘Wat moet ik daarmee?’

‘Dan koopt U toch een boot.’

‘Wat moet ik met een boot op deze zandhoop met een kanaal, waar je op en neer tussen twee sluizen kunt varen?’

‘Dan neemt U toch een dikke auto met caravan.’

Het werd dus een annuïteitenhypotheek van een ton.

Mijn ouders kwamen kijken, liepen door het totaal onttakelde huis en mijn vader concludeerde: Joh, dit is het.

En toen begon het. De openslaande deuren naar het zijterras gingen eruit en een aluminiumpui kwam erin. De keuken eruit, een nieuwe erin, nieuwe inrichting voor onze slaapkamer, nieuw ameublement voor de woonkamer, nieuwe boekenkasten voor mijn werkkamer en ga zo maar door.

We hadden een bepaald bedrag per jaar afgesproken voor onderhoud en verfraaiing. Dus het ene jaar dubbel glas, het volgende jaar dakisolatie, daarna was de verwarming aan de beurt met HR ketel, en vervolgens hier en daar nieuwe kozijnen. Ook de tuin kreeg zijn opknapbeurt: weg met het bielzenperk. Toen een karrenvracht bloembollen, wat struiken, een boompje hier en een boompje daar, het grasveld gedraineerd en opnieuw ingezaaid en de pergola boven het achterterras vernieuwd.

Dat terras was een bijzondere plek. Gelegen op het zuidwesten, met die pergola erboven en over die pergola slingerde zich een uitbundige druivenstruik. In mijn jonge jaren was ik met mijn ouders op reis in Frankrijk en op een gegeven dag, — het was bloedheet in die zwarte Traction Avant — had mijn vader er plotseling genoeg van. Het liep tegen vijven en hij had een landelijke herberg in het vizier gekregen en kwam tot de ontdekking dat hij dorst had. Die herberg had een terras en daarboven, over een soort lattenwerk, groeide een enorme druivenstruik met een ontzaglijke hoeveelheid trossen. Er werd een grande bouteille blanc besteld en toen nog een. Met enige weemoed zijn we de volgende ochtend vertrokken.

De druif op ons terras werd gekoesterd vanwege het dichte bladerdak en de vele trossen. Het maakte een enorme indruk op de stadskinderen in onze familie en een nichtje, al jaren woonachtig en studerend in Amsterdam, wier kennis van het groen zich beperkt had tot een paar half vergane cactussen in de vensterbank, vroeg in alle ernst: ‘Oom is dat echt?’ Ze dacht dat die druif het werk was van de Japanse zijden bloemenmaaksters, want daar had ze wel eens van gehoord.

Die druiven waren jammer genoeg niet te eten. Ik heb geprobeerd er wijn van te maken. Was niet te zuipen. Een kennis die er meer verstand van had, heeft het ook gedaan en we kregen een paar flessen. Het haalde in de verste verte niet het niveau van de goedkoopste bocht uit de super van drie flessen voor een tientje.

De achtertuin werd in de loop der jaren een soort feestzaal. Onze verjaardagen vielen in de late lente met een aangenaam zonnetje, en de verzamelde familieleden en kennissen schaarden zich rond een serie tuintafels. Daar werden de nodige flessen ontkurkt en het een en ander te eten aangevoerd. Ach, zei een der gasten eens, geef me nog wat van die roze rijst. Dat is geen rijst lieve, dat is kreeft. O, sorry, zei de wereldwijze.

De herfst had ook zijn charme. Er stond een knoestige appelboom. En die produceerde een bijzonder soort goudreinetten. De oogst was dikwijls uitbundig en leverde voor meer dan een halfjaar appelmoes op. Onze kinderen waren maar al te zeer bereid om in die boom te klimmen om appeltjes te plukken.

Dat daarbij de nodige halsbrekende toeren werden uitgehaald, is begrijpelijk. Op haar kreet ‘jongens voorzichtig’, werd absoluut niets op uitgedaan, met gevolg dat moeder maar het huis inliep. Ruim twintig jaar later stond onze dochter zelf doodsangsten uit toen haar twee oudste spruiten als aapjes van tak tot tak slingerden.

Dit was overigens de laatste keer dat wij appels konden oogsten. Het voorjaar daarna was het huis verkocht. Tuty kon er niet meer tegen op, wilde beschermd gaan wonen. En zo gebeurde het.

Zo nu en dan kijk ik nog eens naar de foto van Ons Huis aan de muur van mijn kamer in het oudeliedentehuis waar ik mijn dagen slijt.

Bennie Sieverink

Het Zoalt

Het Zoalt is an de Tweekeler kaant van Hengel
woar tuske de boorhuuskes ooit ne akker inzakten.

Ik woon zelf met vaste groond oonder de veut
ken in Hassel ok gen leu dee bie Het Zoalt wearkt.

Streuizoalt, kökkenzoalt, ne liksteen veur de beeste
veur het eagen personeel schient het gratis te wean.

'n Zach weenter en 'n zoaltloos dieet is dan zeund
helemaal a-j genne kötterboer bunt met inweaders.

Zoalt zat aans, ne oogverbleendend witten bearg
um den bearg keerls as miejgeampen. Gen heender

op dat ene moal noa: toen ne chloorwolk ontsnapten
joaren her, en bie oons het blad van de beum veul.

Het Zout

Het Zout is aan de Tweekelose kant van Hengelo
waar tussen de boorhuisjes ooit een akker inzakte.

Ik woon zelf met vaste grond onder de voeten
ken in Hasselo ook niemand die bij Het Zout werkt.

Strooizout, keukenzout, een liksteen voor de koeien
voor het eigen personeel schijnt het gratis te zijn.

Een zachte winter en een zoutloos dieet is dan zonde
helemaal als je geen keuterboer bent met inweiders.

Zout genoeg anders, een oogverblindend witte berg
om die berg mannen als mieren. Geen hinder

op die ene keer na: toen een chloorwolk ontsnapte
jaren her, en bij ons het blad van de bomen viel.

Auteurs

Wim van Broekhoven, een van de vele pseudoniemen van H. Jack, publiceerde de afgelopen jaren zowel post-experimenteel proza alsook idiosyncratische epiek en lyriek. Bij een aantal van zijn boeken betrof dit een samenwerkingsverband met een beeldend kunstenaar. Momenteel werkt hij aan een studie over de invloed van moderne jazzmuziek op de versnelde resocialisatie van oudere voormalige adhd-patiënten.

Marijke Agterbosch woont in het centrum van Hengelo in een kleurrijk huis. Mag na 47 jaar werken op de arbeidsmarkt dagelijks oefenen in stiltemomenten. Is actief op veel gebieden. Is ambivalent. Houdt van (Engelse) humor. Schrijft. Houdt van grammatica en dialect(en). Is verslaafd aan chocola. Worstelt met de vraag wat kunst is en doet.

Steef Brüggemann was veertig jaar als journalist verbonden aan achtereenvolgens De Maasbode, Rotterdamsch Nieuwsblad, Dagblad Tubantia.

Bennie Sieverink woont in de Hasseler Es en volgt het gemeentenieuws voor weekblad *De Roskam*. Daarin heeft Sieverink ook een dialectcolumn. In zijn vrije tijd schrijft hij gedichten, zowel Nederlandse als Twentse.

Colofon

tis Hengelo, mei 2013 is een uitgave van Ambassade van Bukistan en verscheen mei 2013 in een oplage van 60 exemplaren.

De middenpagina's zijn samengesteld door begunstigers Ton Overtoom en Hermien Embsen en de kunstenares Maria da Graça Cabral Oliveira de Andrade.

Redactie: Jan Knigge, Ricardo Liong-A-Kong
Vormgeving en illustraties: Ricardo Liong-A-Kong

De tweede *tis Hengelo* zal in juni 2013 verschijnen.

tis Hengelo is een project van Ricardo Liong-A-Kong en bestaat uit een serie van vier publicaties in beperkte oplage. Elke publicatie bevat teksten van Hengeloërs of teksten over Hengelo, met op de middenpagina's de persoonlijke kunstenaarskeuze van een Hengeloër. Deze laatste is ook een begunstiger, hij neemt de financiering van het nummer op zich. Tja, *tis Hengelo*.

Per publicatie krijgen begunstiger, kunstenaar en auteurs een aantal exemplaren. De overige exemplaren zijn op (per uitgave wisselende) verschillende locaties gratis af te halen.

De vier publicaties worden eind 2013 gebundeld in *tis Hengelo compleet*. *tis Hengelo compleet* wordt in een beperkte oplage gemaakt; een aantal gaat naar de begunstigers, de rest is bij voorinschrijving te koop (€ 35,-, prijs onder voorbehoud).

Meer informatie: www.bukistan.nl/tishengelo

Ambassade van Bukistan
Postbus 226
7550 AE Hengelo
www.bukistan.nl
ambassade@bukistan.nl

